

När erfarenhet och visdom talar

av J. R.

TITEL:

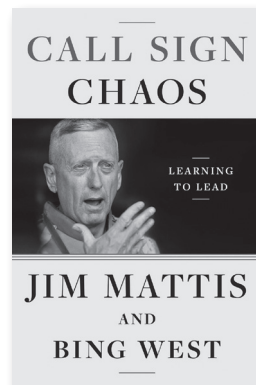
Call Sign Chaos: Learning to Lead.

FÖRFATTARE:

Jim Mattis and Bing West.

FÖRLAG:

Random House, 2019.

FÖRFATTARNA HAR SKRIVIT en biografi, där läsaren får följa med Jim Mattis under hans karriär, från rekryt i USA:s marinkår fram till hans pensionering som fyrstjärnig general och sedermera försvarsminister i president Donald Trumps regering.

Boken indelas i tre delar och benämns efter de tre ledarskapsnivåerna, direkt ledarskap, exekutivt ledarskap och strategiskt ledarskap. Genomgående hämtas exempel från de tre större krig som Mattis varit med och utkämpat, Kuwaitkriget 1991, operationen i Afghanistan 2001 och invasionen av Irak 2003. Kontinuerligt delger Mattis exempel från både insatsområden och fredsmässig verksamhet hemma vid förbanden.

Direkt ledarskap

Under Mattis begynnande karriär prövas hans ledarskap både som chef över trupp och ansvarig för förbandsrekrytering och slutligen som chef över operation Rhino i Afghanistan. Läsaren ges flera exempel på situationer där Mattis ställs inför olika dilemman. I boken återges tre C som kognitiv modell, Competence, Caring, and Conviction. Fritt översatt: Competence, kompetens, lär

dig att bemästra grunderna i ditt yrke. Caring, bry dig om din personal, ingen bryr sig om hur mycket du kan om du inte tänker på dina medarbetare. Conviction, övertygelse, stå för vem du är och för vad du tror på. Enkla och mer eller mindre kända tips eller kriterier för ledarskap. Delen om direkt ledarskap handlar om Kuwaitkriget 1991 och dess efterföljder men också Operation Rhino (Afghanistan), där Mattis är chef över Task Force 58. Partiet om TF58 ger en överblick om hur det gick till när marinkåren etablerade sig i Afghanistan, den innehåller också en del kritik mot Mattis högre chef. Mattis är en tydlig förespråkare för manöverteori och ser det som sin viktigaste uppgift att förmedla högre chefs avsikt, "If a Corporal on the front lines could not tell me what my intent was, then I had failed (s 45)." Ett motto som han följer och även lägger stor vikt vid att kontrollera. Genomgående beskrivs Mattis aktiva åtgärder för att ha kontakt med och känna av stämningen hos truppen.

Exekutivt ledarskap

Här följer vi Mattis efter hans utnämning till två-stjärnig general och invasionen av Irak

2003. Mattis är nu divisionschef och ansvarig för det största markanfallet i Marinkårens historia. Mattis tar fram två huvudprinciper som han vill att divisionen följer, ”First, dont stop. Don’t slow down, don’t create traffic jam. Jab, feint, hit, and move, move, move. Second, keep your honour clean (s 92).” Under denna period utspelar sig en händelse som är intressant, Mattis avsätter en av sina underställda chefer. Händelsen utspelar sig strax före intåget i Bagdad. Mattis anser att hans underställda överste inte upprätthåller tempo nog, vilket officeren medger då han är rädd om sin personal. Mattis avsätter honom på plats då denne sätter soldaterna framför uppdraget.

Mattis beskriver två andra intressanta beslut under perioden som chef över Joint Forces Command (JFCOM). Det första handlade om avskaffandet av Effects Based Operations (EBO), något som han anser låg bakom Israels nederlag under kriget i Libanon mot Hizbollah på 2000-talet. Det andra beskriver ett budgetsamtal tillsammans med försvarsminister Rumsfeld och amiral Mullen. Som en åtgärd för att spara pengar föreslår Mattis att man lägger ner JFCOM. Vilket genomförs. Hur många chefer har tidigare föreslagit en nedläggning av sin egen organisation?

Strategiskt Ledarskap

Genom utnämningen till chef för Central Command, CENTCOM ges Mattis ansvaret för en personalstyrka på över 250 000 och ett minst sagt intressant geografiskt område där Afghanistan, Irak, Iran och Syrien ingår. Med inställningen om att vara ett stöd och inte ett hinder för de underställda cheferna inom respektive region driver Mattis igenom sina strategier. Som stöd i sitt arbete bryter han ned inkommande information i tre nivåer, housekeeping, decision-making

och alarms. Med den första menas information som avser dagliga göromål. Med den andra avses att upprätthålla en stabsrytm som tillser att beslut fattas i god tid för att inte ge motståndaren fördelar. Den tredje handlar om uppkomna händelser, i vilken läsaren inte får lika handfasta tips, dock med möjligheten att följa med bakom kulisserna i hur och vad som påverkar beslutsfattandet i världens mäktigaste land.

I sina efterord lämnar Mattis sina läsare med ett tänkvärdt citat: ”History is compelling. Nations with allies thrive, and those without wither (s 244).” Mattis övertygelse om det positiva med allianser är också det som officiellt blir en vattendelare mellan honom och president Trump. En tydlig markering till varför han lämnar sin post som Secretary of Defense.

Får man då som läsare veta vad som ligger till grund för Mattis beslut om att avgå som minister i Trumps regering? Boken lämnar den frågan och en del andra frågor obesvarade, däremot finns hela Mattis avskedsansökan med som bilaga. Kanske kan vi, när vi vet utgången efter nästa val 2020 få veta mer om Mattis som försvarsminister. Mattis står över det partipolitiska spelet där det för en utomstående observatör är uppenbart att han inte var överens med president Trump om den rådande säkerhetsstrategin och den politik som fördes. Är det möjligtvis hänvisning till hans tid i administrationen som varit styrande när bokens titel är likalydande med Mattis gamla smeknamn, Chaos.

Den sociala kontexten spelar en stor roll i vårt dagliga liv, Mattis har ingen hustru och inga barn, han har heller aldrig varit gift. En utveckling kring konsekvenserna av detta i hans karriär och yrkesutövning hade varit intressant.

Boken är i allra högsta grad relevant för utövaren av den militära professionen. Få författare kan dela med sig av en så bred och

djup erfarenhet som Mattis. Den vänder sig till ledare och chefer på alla nivåer, från gruppchef till fyrstjärnig general och försvarsminister. Är boken läsvärd? Svaret kan ta utgångspunkt i ett svar från Mattis, skrivet som ett e-mail till en kollega på frågan om man kunde vara "to busy to read"

Dear Bill

The problem with being too busy to read is that you learn by experience (or by your men's experience), i.e. the hard way. By reading you learn through others' experiences, generally a better way to do business, especially in our line of work where the consequences of incompetence are so final for young men. (s 256)

Boken är intressant, berikande och inte minst utbildande.

Recensenten är major.